

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ 2020-21

Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΤΕΤΑΡΤΗ 02 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΗ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β069

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του δοκιμίου να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται (με μπλε μελάνι).
2. Να απαντήσετε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.
3. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από δύο (2) μέρη. Μέρος Α΄ και Β΄.
4. Το Μέρος Α΄ αποτελείται από τέσσερα (4) ερωτήματα. Κάθε ερώτημα βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες. Το Μέρος Β΄ αποτελείται από τρία (3) ερωτήματα. Κάθε ερώτημα βαθμολογείται με είκοσι (20) μονάδες.
5. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄: (Μονάδες 40)

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού.

Ερώτηση 1 (μον. 10)

Να αντιστοιχίσετε τα σύμβολα της φωτογραφικής μηχανής με τον αντίστοιχο ορισμό, σημειώνοντας τον αριθμό του ορισμού κάτω από το κάθε σύμβολο.

1. Landscape. Κατάλληλο για τη φωτογράφιση τοπίων και άλλων εξωτερικών σκηνών.
2. Manual. Πρόκειται για μια χειροκίνητη λειτουργία, κατά την οποία ο φωτογράφος βελτιστοποιεί τις ρυθμίσεις σύμφωνα με τις ανάγκες που θα προκύψουν από την φωτομέτρηση για την τρέχουσα λήψη. Ρυθμίζει χειροκίνητα το διάφραγμα και την ταχύτητα κλείστρου.
3. Sport. Η φωτογραφική μηχανή καταγράφει ευκρινείς, λήψεις δράσης με ελάχιστη θόλωση. Κατάλληλο για φωτογράφιση αντικειμένων/ανθρώπων που κινούνται γρήγορα.
4. Macro. Κατάλληλο για λήψη από μικρή απόσταση πιο λεπτομερών κοντινών πλάνων. Ενεργοποιείται αυτόματα η Λειτουργία Macro της μηχανής και ο φακός εστιάζει αυτόματα στο θέμα.
5. Λειτουργία του φλας. Η φωτογραφική μηχανή βγάζει ένα σύντομο προ-φλας πριν τη λήψη της φωτογραφίας για να μειώσει το εφέ των κόκκινων ματιών και να διορθώσει το φαινόμενο αυτό στις λήψεις.

....4....

.....3.....

.....5.....

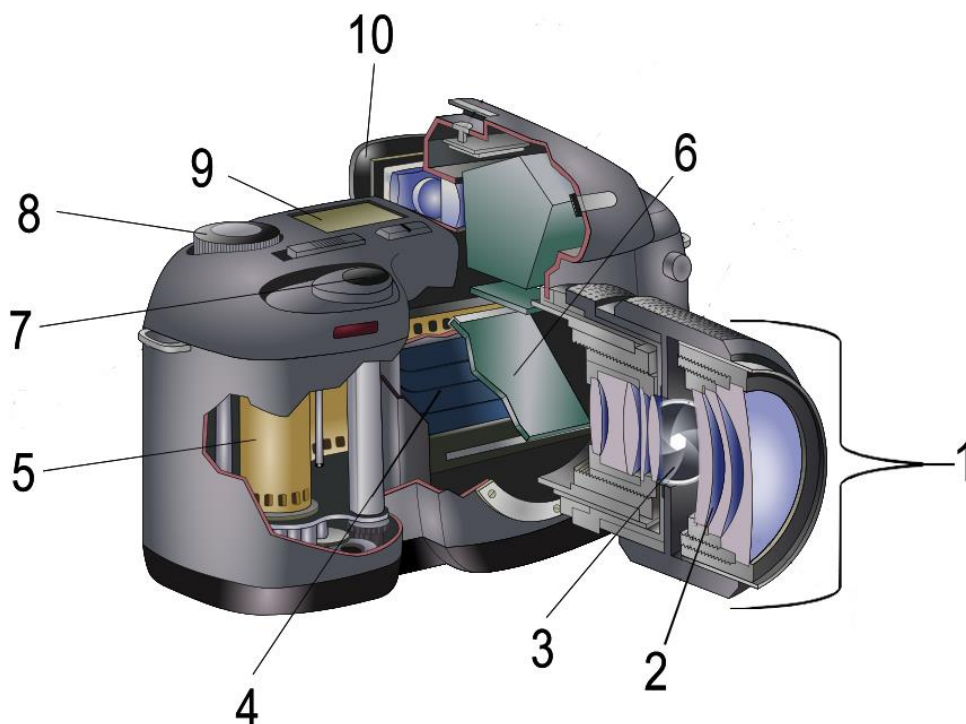
....1.....

.....2.....

Ερώτηση 2 (μον. 10)

Να αναγνωρίσετε τα μέρη της φωτογραφικής μηχανής και να τα γράψετε στο πιο κάτω πίνακα.

1) ΦΑΚΟΣ	6) ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ
2) ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ ΦΑΚΟΥ	7) ΚΟΥΜΠΙ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΛΕΙΣΤΡΟΥ
3) ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ	8) ΚΟΥΜΠΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ
4) ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ ΚΛΕΙΣΤΡΟΥ	9) ΟΘΟΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ
5) ΦΙΛΜ	10) ΣΚΟΠΕΥΤΡΟ

Ερώτηση 3 (μον. 10)

Να αντιστοιχήσετε τις κατηγορίες/εφαρμογές της φωτογραφίας με τον αντίστοιχο ορισμό.

Φωτοειδησεογραφία / Διαφημιστική φωτογραφία/ Αρχιτεκτονική φωτογραφία / Επιστημονική φωτογραφία/ Υποβρύχια φωτογραφία

1. Αναφέρεται στη φωτογράφιση μιας πραγματικότητας που δεν είναι άμεσα αντιληπτή π.χ. αντικείμενα πολύ μικρών διαστάσεων (οπτικό μικροσκόπιο) ή αντίστοιχα απεικόνιση αντικειμένων σε πολύ μεγάλες αποστάσεις (τηλεσκόπιο).

..... **Επιστημονική φωτογραφία**

2. Η λήψη φωτογραφιών κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας και το υποβρύχιο βασίλειο σε όλα τα σχήματα, μεγέθη και χρώματα.

..... **Υποβρύχια φωτογραφία**

3. Περιλαμβάνει τη φωτογράφιση κτιρίων και εσωτερικών χώρων. Η οπτική γωνία, ο φωτισμός και οι ιδιαιτερότητες ενός εσωτερικού χώρου αποτελούν τα κύρια αντικείμενα μελέτης για αυτό το είδος φωτογραφίας.

..... **Αρχιτεκτονική φωτογραφία**

4. Αφορά την εικονογράφιση της επικαιρότητας που διοχετεύονται συνήθως στον ημερήσιο και εβδομαδιαίο τύπο μέσω πρακτορείων, τα οποία και εκπροσωπούν τον φωτογράφο.

..... **Φωτοειδησεογραφία**

5. Αποτελεί ένα σημαντικό είδος που περιλαμβάνει τη φωτογραφία αντικειμένων, τη φωτογραφία μόδας αλλά και τη φωτογραφία πορτραίτων. Συνδέεται με την παραγωγή της εμπορικής φωτογραφίας.

..... **Διαφημιστική φωτογραφία**

Ερώτηση 4 : (μον. 10)

Συμπληρώστε στα ακόλουθα κενά [...], (**Σ**) αν αυτό που μας λέει η πρόταση είναι σωστό ή (**Λ**) αν είναι λάθος.

1. Διάφραγμα ίριδας, είναι ο μηχανισμός που ρυθμίζει την ποσότητα του φωτός που αυτή εισέρχεται από τον φακό. [...**Σ**...]

2. Μία φωτογραφία μπορεί να ανήκει μόνο σε μια κατηγορία/εφαρμογή [...**Λ**...]

3. Η κινηματογραφική διαδικασία, ή τεχνική που χρησιμοποιείται για να κάνει στατικά αντικείμενα να φαίνονται σαν να βρίσκονται σε κίνηση ονομάζεται stop motion. [...**Σ**...]

4. Οι διαγώνιοι άξονες σε μια φωτογραφία δημιουργούν σταθερότητα και ηρεμία. [...Σ..]
5. Η Polaroid φωτογραφική μηχανή, χρησιμοποιείται όταν φωτογραφίζουμε ένα πορτραίτο και αυτό θα μεγεθυνθεί σημαντικά. [...Λ..]
6. Εικονική αφήγηση είναι ο συνδυασμός φωτογραφιών που παρουσιάζουν μια ιστορία ή δημιουργούν ένα συναίσθημα. [...Σ...]
7. Η διαδικτυακή έκθεση φωτογραφία πραγματοποιείται σε ένα κτηριακό εκθεσιακό χώρο. [...Λ....]
8. Η πρώτη φωτογραφία αποτυπώθηκε το 1826 από τον Nicéphore Niépce. [...Σ..]
9. Ο σκοτεινός θάλαμος χωρίζεται σε στεγνό και υγρό μέρος. [...Σ..]
10. Οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές καταγράφουν και αποθηκεύουν την εικόνα σε κάρτα μνήμης. [...Σ...]

ΜΕΡΟΣ Β΄: (Μονάδες 60)

Ερώτηση 1 : (μον. 20)

A) Να παρατηρήσετε τις εικόνες **1/2/3** στο **παράρτημα** και να γράψετε σε ποια εφαρμογή (κατηγορία) ανήκει η κάθε μία φωτογραφία Να **δικαιολογήσετε** την απάντησή σας.

Η εικόνα 1 ανήκει στην κατηγορία της Τουριστικής/Αρχαιολογικής φωτογραφίας. Παρουσιάζει ένα αρχαιολογικό χώρο και είναι μια εικόνα που την συναντάμε στους τουριστικούς οδηγούς ή ακόμη και σε card postal.

Η εικόνα 2 ανήκει στην κατηγορία της Υποβρύχιας φωτογραφίας. Παρουσιάζει μια χελώνα κάτω από την επιφάνεια του νερού.

Η εικόνα 3 ανήκει στην κατηγορία της Διαφημιστικής φωτογραφίας. Παρουσιάζει ένα μπουκάλι κρασί με τα ποτήρια. Έχει ως αποδέκτες τους καταναλωτές και θέλει να τους πείσει να το αγοράσουν.

Β) Να παρατηρήσετε τις εικόνες **4/5/6** στο **παράρτημα** και να αναγνωρίσετε σε ποια **τεχνική** από τις παρακάτω αντιστοιχούν. Να **δικαιολογήσετε** την απάντησή σας.

Τεχνική: **Καταγραφή κίνησης / Σάρωση κίνησης / Πάγωμα κίνησης**

Στην φωτογραφία 4 βλέπουμε τη τεχνική «πάγωμα κίνησης». Ο φωτογράφος έχει χρησιμοποιήσει πολύ υψηλή ταχύτητα φωτοφράκτη (σύντομο χρόνο έκθεσης), ώστε να αποτυπώσει το θέμα του να φαίνεται στατικό και ακίνητο χωρίς κανένα θόλωμα, παρα το ότι ο άνθρωπός κινείται πολύ γρήγορα.

Στην φωτογραφία 5 βλέπουμε τη τεχνική «καταγραφή της κίνησης» αφού ο φωτογράφος έχει χρησιμοποιήσει πολύ αργή ταχύτητα φωτοφράκτη (μεγάλο χρόνο έκθεσης), με αποτέλεσμα τα φώτα των αυτοκινήτων που κινούνται να καταγράφονται σαν γραμμές.

Στην φωτογραφία 6 βλέπουμε τη τεχνική «σάρωση της κίνησης» αφού η φωτογραφική κινείται μαζί με το κινούμενο αντικείμενο (αυτοκίνητο) με αποτέλεσμα το φόντο να αποτυπώνεται κινούμενο και το αντικείμενο να φαίνεται σταθερό.

Γ) Σε ποια από τις δύο φωτογραφίες **7/8** στο **παράρτημα** εφαρμόστηκε η τεχνική : Light painting. **Δικαιολογήστε** την απάντησή σας.

Η τεχνική Light painting έχει εφαρμοστεί στην 8 φωτογραφία. Ο φωτογράφος έχει καταφέρει να καταγράψει τη ζωγραφιά με το φως, επάνω στο ποδήλατο. Η φωτογράφιση έγινε σε σκοτεινό περιβάλλον και μπροστά από τον φωτογραφικό φακό, έχουν τοποθετηθεί λαμπάκια περιμετρικά του ποδηλάτου. Η ζωγραφιά έγινε με την χρήση ενός φακού (φαναριού). Αυτό δημιούργησε μια καινούργια εικόνα στον αισθητήρα της φωτογραφικής μηχανής. Στην 7 φωτογραφία βλέπουμε απλά ένα κερί μέσα σε ένα καλάθι, σε σκοτεινό δωμάτιο. Το κερί δημιουργεί απλά σκιές στο πάτωμα.

Δ) Σε ποια από τις δύο φωτογραφίες **9/10** στο **παράρτημα** εφαρμόστηκε η τεχνική: μεγαλύτερο Βάθος Πεδίου. **Δικαιολογήστε** την απάντησή σας.

Η τεχνική «μεγαλύτερο Βάθος Πεδίου» έχει εφαρμοστεί στην φωτογραφία 9. Ο φωτογράφος έχει καταφέρει χρησιμοποιώντας κλειστό διάφραγμα (π.χ. f22) να έχει μεγάλο Βάθος Πεδίου, και η εικόνα του να είναι καθαρή, και να έχει λεπτομέρειες από το πιο κοντινό σημείο προς την φωτογραφική μηχανή (το μπροστινό μέρος του τρένου), μέχρι το πιο μακρινό (το βάθος του υπόγειου σταθμού). Σε αντίθεση με την φωτογραφία 10, που εστιασμένο είναι μόνο ότι βρίσκεται μπροστά στο φακό και ότι βρίσκεται σε μεγαλύτερη απόσταση είναι ανεστίαστο (θολό), χωρίς καμία λεπτομέρεια να είναι διακριτή.

Ερώτηση 2 (μον. 20)

Arnold Newman 1916-2006 Αμερικανός φωτογράφος: «Πολλοί φωτογράφοι πιστεύουν ότι αν αγοράσουν μια καλύτερη μηχανή θα μπορέσουν να τραβήξουν καλύτερες φωτογραφίες. Μια καλύτερη κάμερα δεν μπορεί να προσφέρει την παραμικρή βοήθεια αν δεν έχετε τίποτα μέσα στο κεφάλι σας ή μέσα στην καρδιά σας».

Ανρί Καρτιέ-Μπρεσσόν, 1908-2004, Γάλλος φωτογράφος: «Να φωτογραφίζεις σημαίνει να βάζεις στην ίδια ευθεία, το μυαλό, το μάτι και το χέρι.»

Να αναφέρετε τρία συστατικά στοιχεία που χρειάζονται να έχει ο φωτογράφος για να αποτυπώσει μια φωτογραφία, και να τα τεκμηριώσετε σύμφωνα με τις πιο πάνω δηλώσεις.

Ο φωτογράφος για να μπορέσει να αποτυπώσει μια φωτογραφία χρειάζεται να έχει το «μυαλό, το μάτι και το χέρι» τα οποία θα συνδυάζονται μεταξύ τους κάθε φορά που θα θέλει να την αποτυπώσει. Η πολύ ακριβή φωτογραφική μηχανή ή τα πολλά διαφορετικά είδη φακών δεν μπορούν να εγγυηθούν στο φωτογράφο ένα σωστό και συνάμα ωραίο αποτέλεσμα. Ο φωτογράφος όταν αποφασίζει να αποτυπώσει με την φωτογραφική του μηχανή μία εικόνα, είναι η στιγμή που θα εφαρμόσει στην πράξη τις τεχνικές και αισθητικές γνώσεις που κατέχει, γύρω από την φωτογραφία σαν εργαλείο και την τέχνη. Στην φωτογραφική μηχανή, υπάρχουν πολλές ρυθμίσεις για να επιλέξει ο φωτογράφος, και ανάλογα με τις επιλογές του, μπορεί να αποτυπωθεί η σκηνή που επέλεξε, με διαφορετικό τρόπο. Ανάλογα με το πως θα γίνει η λήψη της εικόνας, μπορεί να δημιουργήσει διάφορα συναισθήματα, να καθοδηγήσει τον θεατή και να τον επηρεάσει. Σε όλη την διαδικασία της φωτογράφισης, όλες οι επιλογές του φωτογράφου παίζουν σημαντικό ρόλο στο τελικό αποτέλεσμα. Η γωνία της λήψης, η σύνθεση της εικόνας μέσα στο φωτογραφικό κάδρο, ο φωτισμός της σκηνής, η επιλογή του φακού καθώς και οι ρυθμίσεις ταχύτητας και διαφράγματος είναι καθοριστικά για το τελικό αποτέλεσμα.

Ερώτηση 3 (μον. 20)

Να αναλύσετε και να σχολιάσετε τη φωτογραφία **11** στο **παράρτημα** χρησιμοποιώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες στο πλαίσιο :

- Περιγραφή/πληροφορίες
- Κανόνες/ες σύνθεσης και γιατί
- Κατηγορία/ες- εφαρμογή/ες φωτογραφίας και γιατί
- Συναισθήματα

- Η πιο πάνω φωτογραφία είναι οριζόντια και έγχρωμη. Έχει φωτογραφηθεί σε εξωτερικό χώρο και απεικονίζει μια ομάδα ανθρώπων μέσα στην θάλασσα με ένα παιδάκι στο πρώτο πλάνο . Το κάδρο αποτελείται από ανθρώπους, θάλασσα και κύματα. Έχει φωτογραφηθεί απόγευμα. Ο φωτογράφος έχει επιλέξει να αποτυπώσει την ένταση και την κίνηση στη σύνθεση του.
- Έχει εφαρμοστεί ο κανόνας «πρώτο και δεύτερο πλάνο», αφού μέσα στην φωτογραφία βλέπουμε το παιδάκι με το σωσίβιο σε πρώτο πλάνο και τους υπόλοιπους ανθρώπους με τον ουρανό σε δεύτερο πλάνο. Αυτό δίνει πολύ έντονα την αίσθηση του βάθους στην εικόνα. Το θέμα του φωτογράφου βρίσκεται στο πρώτο πλάνο. Επίσης έχει εφαρμοστεί «ο κανόνας των τρίτων» αφού τοποθέτησε το κύριο θέμα του, το παιδάκι, στο 1/3 του κάδρου στο δεξί μέρος της φωτογραφία.
- Η φωτογραφία ανήκει στην κατηγορία της φωτοειδησιογραφίας-φωτορεπορτάζ. Ο φωτογράφος αποτυπώνει με την φωτογραφική του μηχανή τα μεταναστευτικά ρεύματα προς την Ευρώπη, και την αγωνία των ανθρώπων για ένα καλύτερο μέλλον για αυτούς και τα παιδιά τους.
- Έχει χρησιμοποιηθεί απαλός, φυσικός φωτισμός, την ώρα του σούρουπου ο οποίος κάνει τη φωτογραφία να μοιάζει τρομακτική με σκοτεινά χρώματα και να δημιουργεί πιο έντονα συναισθήματα. Έχει επιλέξει να είναι πολύ κοντά στο παιδάκι με αποτέλεσμα η εικόνα να είναι πιο αντικειμενική για το θεατή και να νοιώσει ότι βρίσκεται ο ίδιος στο συγκεκριμένο σημείο και να μοιράζεται τον πόνο και τη θλίψη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

4.

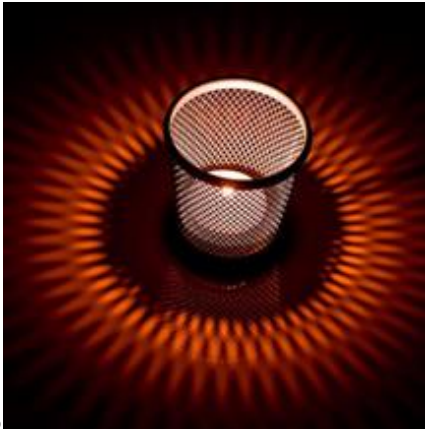
5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

